

Yasin ÖZTÜRK
Denizli Milletvekili
TBMM Kâtip Üyesi

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Milli Eğitim Bakanı Sayın Yusuf TEKİN tarafından yazılı olarak cevaplandırılmasını; Anayasa'nın 98 ve İçtüzüğü'nün 96.maddeleri gereğince saygılarımla arz ederim.

Yasin ÖZTÜRK
Denizli Milletvekili
TBMM Kâtip Üyesi

Eğitim, yalnızca bireylerin değil, bir ülkenin geleceğinin inşasında da temel taşıdır. Eğitim politikalarının en görünür uygulamalarından biri olan ders kitaplarının basımı, yüz binlerce okulda milyonlarca öğrenciye ulaşmakta; dolayısıyla hem kamusal hizmetin niteliği hem de kamu kaynaklarının etkin kullanımı açısından stratejik bir öneme sahiptir.

Ancak son zamanlarda kamuoyuna yansıyan iddialar, Millî Eğitim Bakanlığı tarafından yapılan ders kitabı basım ihalelerinde kamu yararı ilkesinin ikinci plana itildiği, bazı firmalara piyasa şartlarının üzerinde ödemeler yapıldığı ve sürecin rekabet ilkesine aykırı biçimde yürütüldüğü yönünde ciddi kaygılara neden olmuştur.

İddialara göre; Özgün Matbaacılık ve Tuna Matbaacılık gibi firmaların, yıllardır bu ihaleleri tekraren ve büyük ölçekli biçimde almaları, kamuoyunda “rekabet ortamı gerçekten var mı?” sorusunu gündeme getirmiştir. Sürekli aynı firmaların tercih edilmesi, kamu ihale sisteminin temel ilkeleri olan eşit muamele, rekabete açıklık ve kamu kaynaklarının verimli kullanımı ilkeleriyle ne derece uyumludur?

Rekabet Kurumu tarafından yayımlanan ilke kararları ve Kamu İhale Kurumu'nun düzenlemeleri, kamu alımlarında tekel yaratılmamasını, şeffaflığın sağlanmasını ve fırsat eşitliğinin gözetilmesini zorunlu kılmaktadır. Ancak bu ilkelerin ihlal edilip edilmediğine dair kamuoyuna doyurucu bir açıklama yapılmamış olması, güven bunalımını derinleştirmektedir.

Bu çerçevede aşağıdaki soruların yanıtlanması, hem kamu kaynaklarının nasıl kullanıldığını aydınlatarak hem de eğitim gibi kutsal bir alanda oluşan şüpheleri giderecektir.

SORULAR:

1) Millî Eğitim Bakanlığı tarafından gerçekleştirilen ders kitabı basım ihalelerinde, piyasa fiyatlarının oldukça üzerinde birim maliyetlerle sözleşme yapıldığı iddiaları doğru mudur? Bu fiyatlar hangi maliyet analizlerine göre belirlenmiştir?

2) Son üç yılda kitap basım ihalelerine katılan firmalar hangileridir? İhale süreçlerinde hangi firmalar elenmiştir ve elenme gerekçeleri nelerdir?

3) Özgün Matbaacılık ve Tuna Matbaacılık firmaları, son yıllarda en yüksek hacimli kitap basım ihalelerinin neredeyse tamamında yer almaktadır. Bu durum, rekabetin sınırlı kaldığı ve belirli firmalar lehine tekelleşmenin olduğu bir yapı izlenimi vermektedir. Bakanlık, bu tekel görüntüsünü nasıl açıklamaktadır?

4) Rekabetin sağlanması için farklı firmaların ihaleye katılımı nasıl teşvik edilmiştir? Rekabet Kurumu ile herhangi bir görüşme veya değerlendirme yapılmış mıdır?

5) Kitaplar için ödenen telif bedelleri hangi kriterlere göre belirlenmektedir? Bu bedellerin yazar, editör ya da içerik sağlayıcıya mı yoksa yayınevine mi ödendiği konusunda bir ayırım yapılmakta mıdır? Telif hakları kamuya ait kitaplarda neden sürekli yeniden faturalandırılmaktadır?

6) Geçmiş yıllarda basılan içeriklerin yeniden basımı sırasında, yeni telif bedellerinin eklenmesinin gerekçesi nedir? Bu uygulama kamu zararı oluşturmaz mı?

7) Ders kitabı basımı süreciyle ilgili olarak kamu zararı oluşup oluşmadığının belirlenmesi adına bağımsız bir denetim kuruluşundan rapor alınması planlanmakta mıdır? Alınmıyorsa neden?

8) Söz konusu ihalelerin tamamı Kamu İhale Kanunu'na uygun, şeffaf ve kamuya açık bir şekilde mi yürütülmüştür? İhale şartnameleri, değerlendirme raporları ve maliyet dökümleri kamuoyuyla neden paylaşılmamaktadır?

9) Kitap basımı sürecinde kamu zararına yol açan bir uygulama tespit edilirse; sorumluluğu bulunan bürokrat ya da siyasi irade hakkında herhangi bir idari veya hukuki işlem yapılacak mıdır?

SONUÇ OLARAK:

Eğitimde kalite, yalnızca içerik değil; bu içeriğin nasıl, kimler aracılığıyla ve hangi koşullarda öğrencilere ulaştırıldığıyla da doğrudan ilişkilidir. Bu nedenle şeffaflık, hesap verebilirlik ve rekabetin sağlanması, sadece anayasal yükümlülük değil, topluma karşı bir borçtur. Bu soruların cevapları hem kamu vicdanının rahatlaması hem de gelecek kuşaklara karşı sorumluluğumuzun bir gereğidir.